

PORTLANDI EESTLASTE TEATED

E.E.L.K. PORTLANDI KOGUDUSE TEATELEHT • NR. 21 (231) APRILL 2014

VOLBRIPÄEVA TÄHISTAMINE

Volbripäev ehk viilipäev tähistab kirikukalendris katoliku kaitsepühaku Walpurga pühakuks kuulutamist. Püha Walpurga oli nunn, kes elas 8. sajandil Saksamaal. Tema hauakivist hakkas voolama tervendavat vedelikku, mistõttu ta pühakuks kuulutati. 1. mai tähistas germaani paganlikel rahvastel kevade tuleku päeva, mil saabus lõplik võit talve üle.

Tänapäeval on volbriöö minetanud oma kunagise tähenduse, säilinud on lõkke tegemise tava, samuti pidutsemine ja trallimine. Alates 1980.-ndatest aastatest on 30. aprill ehk volbrilauapäevakul saanud hoo sisse kõikides asulates üle Eesti. Korraldatakse nõiaetendustega pidusid, tehakse lõket ja küpsetatakse vorstikesi või liha. Näiteks Tartus muudavad juba sada aastat volbri päeva eriliseks üliõpilased eriti korporandid. Lauldes liigub korporantide rongkäik värvimütside, lippude ja orkestritega läbi linna ülikooli peahoone kuue samba ette, kus neid tervitab rektor. Sealt minnakse edasi Toomemäele.

EESTI VABARIIGI VALITSUS 2014

Ees valitsus: (vasakult) Välisminister Urmas Paet, siseminister Hanno Pevkur, majandus- ja kommunikatsioonide minister Urve Palo, töö- ja terviseminister Urmas Kruuse, väliskaubanduse ja ettevõtlusminister Anne Sulling, rahandusminister Jürgen Ligi, peaminister Taavi Rõivas, kultuuriminister Urve Tiius, kaitseminister Sven Mikser, keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus, haridus- ja teadusminister Jevgeni Ossinovski, sotsiaalminister Helmen Kütt, justiitsminister Andres Anvelt. Pildilt puudub põllumajandusminister Ivari Padar.

Lähemalt võib valitsuse liikmete kohta lugeda internetist: valitsus.ee

ÜHISKONDLIKKE TEATEID

SOOVIME ÖNNE SÜNNIPÄEVAKS!

Mais

1. Piret Tammik
4. Ilmar Sööt
7. Linda Narits-Aare
8. Tarmo Pajutee
10. Leena Kiesel
12. Erik Maurer
13. Ingmar Saul
13. Ivar Saul
13. Ilme Vaher
13. Tony Kasperek
14. Peet-Mati Sööt
17. Anna-Liisa Sepp
22. Bob Schumacher
24. James Workman
25. Bob Johnston
28. Tiiu Mägi
31. Kaili Kasperek.

Juunis

4. Harda Wilton
7. Piret Osborne
8. Heleene Tammekivi
10. Paul Narits
11. Adam Paris
13. Jean-Claude Paris
14. Ingrid Saul
18. Erik Teose
25. Helle Merilo-Baker
28. Kayleigh Berwick

Kutse talgutele

Teatame, et Läti Maja ümbruse puhastamise talgud on plaanitud laupäeval, 10. mail 2014. a. algusega kell 9:00 hommikul.

Sellest on palutud ka kohaliku eestlaspere rohkearvulist osavõttu. Kuna Läti Maja ja kirik leiab pidevat kasutamist eestlaste poolt soodustatud kujul, siis tundub meie kohustuseks oma lätlasist sõpru ses suhtes veidi abistada.

Loodame, et käesolevale kutsele reageerivad eriti meie rahvatantsijad, kandle assempli ja laulukoori liikmed kui ka teised Läti Maja ja kiriku kasutajad.

Kaasa tuua aiatöö riistad, rehad, puuokste lõikajad, töökindad, vihvariided ja hea töötuju. On soovitav mainitud kuupäev juba aegsasti oma kalendrisse märkida, et see ei ununeks.

Teadaanne – meeldetuletus

Ühenduses Portlandi Eesti Seltsi ja EELK Koguduse teatelehtede väljaandmisega soovime oma liikmeile kui ka teistele meenutada, et mainitud teatelehed on ka saadaval interneti kaudu järgmisel aadressil:

www.portlandesto.org

Oleme tänulikud Kalev Sepp'ale, kes korraldab teatelehtede ülekandmise internet'iti. H.K.

THE WHITE HOUSE

WASHINGTON

Thank you for writing. My Administration continues to be deeply concerned by the ongoing events in Ukraine, and I appreciate hearing from you.

Russia's military intervention in Ukraine and its occupation of Crimea constitute a threat to peace and security and a breach of international law, including Russia's obligations under the the United Nations Charter.

Russia's illegal actions are also inconsistent with the 1994 Budapest Memorandum, in which the United States, the Russian Federation, and the United Kingdom committed to respect Ukraine's independence, sovereignty, and existing borders. The United States reaffirms our commitment to the new Ukrainian government and the people of Ukraine – including in Crimea – and we condemn Russia's failure to abide by its commitments as demonstrated by its unilateral military actions.

Russia's actions undermine the foundation of the global security architecture and endanger European peace and security. And while pursuing diplomacy with Russia, we have taken and will continue to take necessary steps to respond to its illegal attempt to annex Crimea. Through sanctions, we have imposed costs on Russia – and we will impose further costs should the Russian government escalate this crises.

We will also continue to help Ukraine affirm its sovereignty and territorial integrity, and we will provide assistance and the best expertise available to assist Ukraine in repairing its economy and in working toward free, fair, and inclusive elections. It is up to the Ukrainian people to determine their own destiny and make their own decisions about how they organize themselves and with whom they interact. And as the people of Ukraine work to restore unity, peace, and security to their country, we will stand by their side. Again, thank you for sharing your thoughts.

Sincerely, Barack Obama.

**E.E.L.K. PORTLANDI KOGUDUSE
JUMALATEENISTUSED**
Läti Kirikus, 5500 SW Dosch Rd. Portland

Abipraost Hendrik Laur • Diakon Kalle Merilo

Pühapäeval, 6. aprillil 2014, kell 11:00 e.l.
ÜLESTÖUSMISPÜHA JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 4. mail 2014, kell 11:00 e.l.
EMAPÄEVA JUMALATEENISTUS
Laululehed. Ettekanded.

Pühapäeval, 1. juunil 2014 kell 11:00 e.l.
**NELIPÜHA JA KÜÜDITAMISE AASTA-
PÄEVA JUMALATEENISTUS**
Lauluraamatud. Armulaud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 6. juulil 2014 kell 11:00 e.l.
KIRGASTAMISPÜHA JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 7. augustil 2014 kell 11:00 e.l.
VABAÕHU JUMALATEENISTUS
OREGONI EESTLASTE SUVEPÄEVAL
JACKIE HUSENI PARGIS
Laululehed. Kohvilaud.

<u>Koguduse õpetaja:</u> Abipraost Hendrik Laur 4111 Gull Harbor Rd. Olympia, WA 98506 Tel.: 360-352-2371	<u>Koguduse esimees:</u> Hekmuth Kalmann 8159 S.W. 85 th Ave. Portland, OR 97223 503-244-9083
<u>Koguduse abiõpetaja:</u> Diakon Kalle Merilo 15273 South Brunner Oregon City, OR 97045 Tel.: 503-260-4739	<u>Koguduse laekur:</u> Anne Eby Rd. 5775 SW Homesteader Wilsonville, OR 97070 Tel.: 503-638-0233
<u>Kirikuvanem:</u> Helve Kalmann 15273 South Brunner Oregon City, OR 97045 Tel.: 503-522-7775	

Püha Vaimu väljavalamine

Tänapäeva inimene tunneb end sageli üksikuna selles maailmas. Inimsuhted on keerulised, perekonnad purunevad ja tihti ei suuda inimhing leida endale elu mõtet ja sihti. Nelipühade eel olid jüngrid samalaadses olukorras. Jeesus, kes oli olnud kogu aeg nende kõrval, oli võetud taevasse. Nende jüngristaatus ei olnud paljude silmis enam austust väärt. Hirm ja üksindus oli nende südames.

Jumalal oli aga vastus jüngrite üksindustundele: ta saatis Püha Vaimu neile lohutajaks, aita-jaks ja kaitsjaks. Nelipühal toimus Jeruusalemmas midagi erilist. Jüngrid ja kogunenud rahvahulk mõistsid võõraid keeli ja said aru, mida neile öelda sooviti. Jumal oli korraga nii lähedal. Sünnimus päädis kolme tuhande inimese usulise pöördumise, meelearanduse ja ristimisega. Alguse sai kristliku kiriku ajastu.

Nelipüha sündmused õpetavad meile, et just siis, kui oleme oma eluga ummikusse jooksnud ja kui meil on kartusi ja hirme, tunneb Jumal ja lahendab olukorra. Jüngrid mõistsid, et Kristuse taevasse minemine oli kõige eelneva kroon, ja Püha Vaim oli nende juures ja nende südames. Arguse asemele tuli julgus, kahtluse asemele usuveendumus. Muutus oli nii suur, et jüngrid olid usu nimel valmis oma elustki loobuma. Selline omakasupüüdmatu käitumine oli parim tunnistus usust ja kristlaste hulk kasvas.

Meie vajame oma probleemides Jumala Vaimu ja kui tuleb Püha Vaim, siis tuleb muutus ja uus elu.
KAIDO SOOM – EESTI KIRIK

Loodi USA Praostkond

Nagu abipraost Hendrik Laur 27. märtsil 2014 lühisõnaliselt Floridast teatas, toimus EELK Piiskopkonna koosolek Largos, FL, kus pandi alus USA praostkonnale, kus abipraosti ülesanded usaldati Hendrik Laur'ile.

Mainitud koosoleku käigus leiti soovitavana, et järgmine sinodi koosolek toimuks 23. ja 24. mail 2015 Portlandis. Selle lõplik otsustamine toimub EELK Portlandi koguduse juhtkonna poolt lähemas tulevikus olenevalt Läti Maja saali saadaval olekust. Loodame lähemas tulevikus anda üksikasjalikum ülevaade mainitud sinodi koosoleku päevakorra ja vastuvõetud otsuste üksikasjadest.

Helmuth Kalmann

Portlandi eestlaste suvepäev

Teatame, et Portlandi Eesti Seltsi ja Koguduse suvepäev toimub pühapäeval, 3. augustil 2014 kell 11:00 e.l. JACKIE HUSEN pargis NW Portlandis aadressil 10955 NW Reeves St. , Portland, OR. See park on värskest uuendatud Tualatin Hills Park & Recreation District poolt. Kohale jõudmiseks sõitke mööda Cedar Hill Blvd. põhja poole kiirtee 26 alt läbi. Peale Cornell Rd. ristmikust üle sõitmist las-kute mäest alla. Keerake järgmisest tänavast pare-male (see on NW Reeves St.)

See park on sama, mis eelmisel aastal mahutades meie väikese rahvusgrupi ning on majanduslikult jõukohane. Meile on reserveeritud katusealune jumalateenistuseks, toidu serveerimiseks ning söömiseks kuni kella 2:00 p.l. Soovi korral tooge kaasa tekk või istumiseks matkatoole.

Portlandi Eesti Selts.

Portland State University
Friday Night Lecture Series
Cramer Hall – Room 53 – 7:30 pm
MAY 2, 2014

Colors and Sounds of Estonia
Coordinated by the Portland Estonian Society

Members of the Portland Estonian community will show their colorful folk costumes with intricate embroidery, talk about their unique culture and enrich their presentation with music and dance.

The lectures are free. The public is Welcome.

Eesti teadlased on seotud orbiidile saadetava satelliidi tarkvara loomisega

3. aprilli öösel saatis Euroopa Kosmoseagentuur (ESA) programmi Co[pernicus raames orbiidile satelliidi Sentinel-1A, mille tarkvara loomisel on oluline panus ka Eesti IT –spetsialistidel.

Programmi raames saadetakse kosmosesse kokku kümme satelliiti, mis peaks oluliselt parandama kaug-seirel kogutavate andmete kättesaadavust. Parem radaripiltide lahutusvõime ja edastussagedus võimal-dab kaugseire poolt pakutavaid eeliseid laiemalt ära kasutada. Näiteks saab erinevate rakendustega avastada reostust nii maal kui merel, mõõta metsas-tumist ja linnastumist ning hinnata ilmastikust tingitud kahjusid ja neid ennetada.

(ERR / EE)

Olli Rehni asendab puhkuse ajal Siim Kallas

9. aprillil teatas Euroopa Komisjoni president Jose Manuel Barroso, et Euroopa Komisjonis eurovalimiste ajaks puhkusele siirduva majandus voliniku Olli Rehni asendajaks saab Siim Kallas.

Barroso teatas, et seitse euro-volinikku kavatsevad kandideerida Euroopa Parlamendi valimistel ning kuus neist jäävad kuni valimisteni komisjoni tööst kõr-vale, et aktiivselt osaleda valimiskampanias.

Barroso on määranud valimistel osalevatele volini-kele asendajad perioodiks 19. aprillist kuni 25. maini. Erandiks on majandusvolinik Olli Rehn, kelle üles-anded võtab volinik Siim Kallas üle juba 7. aprillil.

(ÄP / EE)

**SOOVIME
JÕUDSAT
PARANEMIST
TOOMAS
PALMILE**

Sõbrad külastavad Toomas Palm'i, kes viibis üle kuu aja parandusravil ühes hooldekodus.

Toomas vigastas kukkudes oma vasakut puusa-liigest ja kaotas seetõttu oma liikumisvõime.

Taani kroonprintsess Mary kohtus president Ilvese ja Evelin Ilvesega

Taani kroonprintsess Mary, kes viibis koos koolikiusamist tõkestava Mary Fondi “Kiusamisest vabaks” esindajatega kahepäevasel külaskäigul Eestis, kohtus teisipäeval Vabariigi Presidendi Kantseleis riigipea Toomas Hendrik Ilvese ja Evelin Ilvesega.

Kolmapäeval kõnelesid kroonprintsess Mary ja Evelin Ilves *Lastekaitse Liidu ja Õiguskantsleri Kantselei* konverentsil “Kiusamisvaba haridustee”, mis keskendus koolikiusamise ennetusele; külastasid Kadrioru Saksa Gümnaasiumit ja presidendi abikaasa patroneeritavat *Eesti Lastekirjanduse Keskust*. Ühiselt võeti osa seminarist “*Jätkusuutlik mood ärimudelina*”.

Teisipäeval külastas kroonprintsess Mary Taani Kuninga aeda, kus Kuninganna Margarethe ja Prints Henriku Fondi ning AP Mölleri ja Chastine Mc Kinney Mölleri Fondi toetusega teostas Tallinna linn 2013. a. renoveerimistöid; avas Kiek in de Kökis fotonäituse “*Kaasaegne kuninglik kodu*” ning osales linnapea vastuvõtul Tallinna Raekojas.

Kroonprintsess, kes on omanimelise Mary Fondi kaudu “*Kiusamisest vabaks*” programmi patroon, külastas ka Lastekaitse Liidu programmi “*Kiusamisest vabaks*” meetodit rakendavat Suitsupääsupesa lasteaeda.

(VPK / EE)

Pildil Evelin Ilves, Taani Kroonprintsess Mary ja Eesti president Toomas Hendrik Ilves.

Eestit külastas NATO õhuoperatsioonide ülem

Kolmapäeva hommikul saabus Ämari lennubaasi kahepäevasele visiidile Saksamaal Uedemis paikneva NATO õhuoperatsioonide juhtimiskeskuse ülem kindralleitnant Joachim Wundrak, et arutada Baltimaade õhuturbe üle.

Kindralit võtsid vastu kaitseväge peastaabi ülem mereväekapten Igor Schvede ja õhuväe staabi ülem kolonelleitnant Riivo Valge. Kindralleitnant Wundrak kohtus Eesti õhuväe juhtkonnaga ning tutvus Eesti õhuoperatsioonide juhtimiskeskuse ja lennubaasiga Ämaris.

Enne Eesti külastamist viibis NATO juhtimiskeskuse ülem Leedus ning jälgis õhuturbeharjutust BRTE XVII ning Eestist siirdub ta edasi Läti, et tutvuda ka Läti õhuväe olukorraga.

Uedemis paiknev NATO õhuoperatsioonide keskus etendab kesksel rollil NATO ühtse õhuruumi kaitsel. Keskus jälgib kõike õhuruumis toimuvat Alpidest kuni Islandini, Hollandist kuni Eestini. Keskuse käsutuses on ka võimsad õhutõrjerelvad ning näiteks kuulub keskuse alluvusse Balti õhuturbe lennusaal.

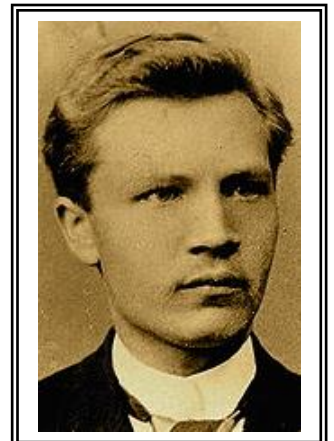
Ämari õhuoperatsioonide juhtimiskeskuses loodav pilt meie õhuruumis toimuvast antakse edasi Leedus Kaunase lähedal asuvasse Karlmelava regionaalsesse juhtimis- ja teatamiskeskusesse kus kõik andmed koondatakse.

(KVPS / EE)

Juhan Liivi sünnist möödub 150 aastat

Tänavu 30. aprillil möödub poeet Juhan Liivi sünnist 150 aastat. Seda on juba tähistatud Eesti Rahvuskoori kontsertidega Alatskivil ja Kuusalus. Seasaare Näitemängu Selts Viljandimaal on luuletaja tähtsale sünniaastapäevale pühendanud oma Liiviteemalisi etenduse, mis kannab nimetust “Helin ja valu mäng ja ilu”.

Lõpule on jõudmas järjekorras 26. koolinoorte etlus- konkurss, mis on pühendatud juubelisünnipäevale ja mille kokkuvõtteid tehakse 19. aprillil Liivi muuseumis. Alatskivi vallas Rupsi külas Oja talus asuvat Liivi muuseumi nimetatakse ka Eesti idapoolseimaks isiku-muuseumiks.

Prints Harry külastab mais Eestit

London andis 8. aprillil ametlikult teada, et Prints Harry külastab Eestit mai kuus.

Prints Harry visiidi peamine eesmärk on tänada Eesti rahvast ja Eesti Kaitseväge Ühendkuningriigi ja Eesti lähedase koostöö eest Afganistanis. Visiidi käigus kohtub Prints Harry haavatud Eesti sõduritega, kellest mitmed on viibinud ravil Suurbritannias üheskoos Briti sõduritega Headley Court'i kliinikus.

“On suurepärane uudis, et Tema Kuninglik Kõrgus Prints Harry tuleb maikuus Eestisse.

Tema külaskäik on kindlasti väga kõnekaks märgiks, mis väljendab meie tänulikkust Eesti riigi, Eesti rahva ja Eesti Kaitseväge vastu, silmas pidades seda, mida oleme koos saavutanud Afganistanis juba alates 2006 aastast, ning tähistab samuti meie pühendumist jätkuvale ja süvenevale kahepoolsele kaitsekoostööle ka lahingoperatsioonide lõppedes selle aasta teisel poolel”, sõnas Briti saadik Eestis Chris Holtby.

Prints Harry

Senaator John McCain teeb visiidi Eestisse

Esmaspäeval, 14. aprillil saabub Eestisse visiidile USA vabariiklasest senaator John McCain ning ERR uudistesaaatele teadaolevalt räägib ta kohtumistel Eesti riigijuhtidega Ukraina kriisist, vahendas uudised.err.ee.

77-aastane John Sidney McCain III on Arizona osariigi senaator, ta oli Vabariikliku Partei presidendikandidaat 2008. aastal, kuid kaotas valimised demokraat Barack Obamale.

McCain on endine mere-lennuväelane, kes langes Vietnami sõjas 1967. aastal vangi ja sai raskelt vigastada. Vangistuses pidi ta üle elama piinamist, mis põhjustas talle püsivaid kehavigastusi. 1973. aastal ta vabastati ning 1981. aastal läks armeest erru.

(Postimees, 8. aprill 2014)

Eestis metsa istutamas

2014. aastal istutab RMK riigimetsa ligi 18 miljonit puud, mis annab hooajalist tööd 1700-le inimesele.

RMK metsamajanduse peaspetsialisti Rainer Laigu sõnul uuendatakse metsa 7135 hektaril, põhiliselt istutamisega: mäнди ja kuuske, vähem kaske ja sangleppa, osaliselt ka külvamisega. Lisaks jäetakse looduslikule uuendusele 2000 hektarit raiesmikke seal, kus loodus ise suudab sobivaima puuliigiga metsa uuendada.

Vanade metsade uuendamiseks ja metsade kestlikkuse tagamiseks teeb RMK tänava uuendusraiet ligi 8700 ha, mis on üks protsent kogu RMK metsamaa pindalast ja võrreldav varasemate aastate mahuga. Kõik raielangid uuendatakse istutuse, külvi või looduslikule uuenemisele jätmise teel.

Aprilli keskel algab riigimetsas lindude ja loomade pesitsusaja kaitseks ellu kutsutud kahekuine raierahu. Raietegevuse osaline peatamine aitab kaitsta ka metsamuldasid ja vähendada seenhaiguste levikut. 15. aprillist 15. juunini võib teha raietöid alusmetsata puhtpuistutes, kus ei saa kahjustada pinnas ning kus metsas elavaid linde ja loomi raietöödega häiritakse vähe.

(Maaleht / 8.aprill 2014)

Balti riikidest kallines toit kõige rohkem Eestis

Hiljutisest Swedbanki Erasikute Rahaasjade Teabekeskuse Eesti, Läti ja Leedu majapidamiskulude uuringust selgus, et neljaliikmelise pere soovitatava igakuise toidukorvi maksumus on aasta jooksul kõikides Balti riikides kasvanud, kõige rohkem tõusis toidukorvi hind Eestis 4,3%.

Kõige madalam (3,2%) oli hindade kasv Leedus. Jaanuaris eurole üle läinud Lätis oli hinnatõusu suurus 4,1%.

Sarnaselt möödunud aastale on Balti pealinnade kaubanduskeskustes veebruaris kogutud andmete põhjal neljaliikmelise pere soovitatava toidukorvi maksumus kõige kõrgem Lätis (332 eurot). Odavam on toit Leedus (289 eurot), Eestis maksab toidukorv 318 eurot.

Kõige suurem osa sissetulekust läheb toidule lätlas tel. Keskmist pealinna palka teenival Riia perel kulub toidule 27% sissetulekust. Vilniuses ja Tallinnas on toidukulutuste osakaalud vastavalt 24% ja ligi 18%.

(ÄP/EE)

Venemaa pole rahul NATO-ga koostöö katkemise üle

Venemaa välisminister Sergei Lavrov teatas USA välisminister John Kerry'le, et riik on mures NATO otsuse pärast peatada koostöö Moskvaga.

Reutersi kinnitusel arutasid Kerry ja Lavrov NATO olukorra kõrval ka võimalusi rahvusvaheliseks koostööks Ukraina kriisi lahendamisel.

Kolmapäeval, pärast kohtumist NATO välisministri Brüsselis ütles NATO peasekretär Anders Fogh Rasmussen, et Venemaa edasine sekkumine Ukrainas oleks ajalooline viga, mis süvendaks Venemaa rahvusvahelist isolatsiooni.

Venemaa välisministeeriumi pressiesindaja Aleksandr Lukasevits teatas RIA Novosti vahendusel, et NATO otsus meenutab külma sõja aegset ähvardamist.

“NATO välisministrite nõukogu otsus peatada Venemaaga koostöö tsiviil- ja militaarsfääris tundub nagu déjà vu” rääkis Lukasevits.. Ta selgitas, et teadaande väljendusviis meenutab “möögaga vehkimist” külma sõja ajal ning suhete katkestamisest ei võida kumbki osapool.

Lukasevits märkis, et allianss külmutas 2008. aastal ajutiselt kümneks kuuks ka NATO-Venemaa Alalise Ühendnõukogu (NRC) koostöö vastukäiguna Venemaa ja Gruusia sõjale Lõuna-Osseetia pärast. “Me kõik teame, kuidas see “külmutamine” lõppes.. NATO taastas koostöö Venemaaga omal algatusel,” lausus Venemaa esindaja.

NATO välisministrid peatasid sel nädalal kogu praktilise koostöö Venemaaga, protesteerides sellega Krimmi annekteerimise vastu.

(ERR / EE)

USA-s peeti kinni identiteedivarguses kahtlustatav eestlane

Eelmisel nädalal peeti USA-s Tennessee osariigis kinni identiteedivarguses kahtlustatav 31-aastane Kaupo Kotkas, kellelt leiti 22 krediitkaarti.

Mees viibib Shelby maakonna vanglas, kus talle on määratud 100 000 dollari suurune kautsjon. Kinnipeetult leiti 22 võltsitud krediitkaarti 22 erineva isiku andmetega, vahendas Shelby County Reporter.

Kotkas on Eesti kodanik, kuid tema elukohaks on Algoma linn Wisconsinis osariigis. Esiailgu määrati tema kautsjoniks 30 000 dollarit. Süüdimõistmise korral võib Kotkast oodata kuni 20-aastane vanglakaristus.

(PM / EE)

Janukovõtš tunnistas oma viga kutsuda vene väed Krimmi

Ukraina tagandatud president Viktor Janukovõtš esines sel nädalal Venemaa riiklikus telekanalis NTV, avaldades lühikeses intervjuus lootust Vene maa taganemiseks Krimmist.

Victor Janukovõtš

Ta tunnistas, et Venemaa vägede Krimmi kutsumine oli temapoolne viga ning nimetas piirkonna annekteerimist tragöödiaks.

Janukovõtš avaldas arvamust, et tema võimuloleku korral poleks Krimm Venemaale üle läinud, vahendas Venemaa riigiraadio Voice of Russia uudisteportaal.

Samas leidis ta, et Krimmi referendum toimus protestina Ukraina radikaalsete natsionalistide käitumisele.

Ukraina endine riigijuht lubas isiklikult president Vladimir Putiniga arutada lähenemist, kus Krimmist saaks taas Ukraina osa, kuid võimalikult iseseisva piirkonnana.

(ERR / EE)

Kasahstanis astus valitsus tagasi

Kasahstani peaminister Serik Ahmetov, kes juhtis Kesk-Aasia suurimat majandust alates 2012.a. septembrist, astus tagasi. Preident Nursultan Nazarbajev tegi ettepaneku määrata uueks valitsusjuhiks Karim Masimov, kes seni töötas presidendi kabineti ülemanna. Ahmetovi sõnul lahkuvad valisuse liikmed koos temaga, kuid jätkavad oma ülesandeid seni, kuni uus valitsus astub ametisse. Reutersi teatel ei ole tagasiastumise põhjustest veel teatatud, kuid presidendil on õigus ministreid oma äranägemise järgi välja vahetada.

(ERR / EE)

Tontide eest taganejad või tulehoidjad ?

Sirje Kiin

25. märtsil, suure märtsiküüditamise 65. aasta-päeval, mälestasime kõigis kolmes Balti riigis 95 tuhandet inimest (21 tuhat eestlast, 42 tuhat lätlast, 32 tuhat leedulast), kes küüditati vägivaldselt taparongidega Venemaale, Siberisse.

Kaks kolmandikku neist olid naised ja lapsed, tuhanded neist surid loomavagunite õudsel teekonnal nälja ja külma kätte, vaid murdosa tuli aastate pärast Siberist koju tagasi.

Meie ajaloolist traumat ei tee kergemaks ega vähem valusaks teadmine, et nõukogude totalitaarne režiim ei küüditanud mitte ainult meid: ajavahemikus 1920-1951 sundasustati ning represseeriti N. Liidus kuus miljonit inimest, neist poolteist miljonit hukkus teekonnal. See kohutav ajalooline kuritegu, sh paljude vähemusrahvaste vastu suunatud genotsiid pole Venemaal tänini hukka mõistetud, vaatamata sellele, et see oli kuritegu ka nende endi rahva vastu. See saatuslik viga maksab praegu kätte kogu ilmale.

Tänavu sügisel möödub 70 aastat suurest paadi-põgenemislainest Läände, mis omakorda tõstab meie ajaloolisest mälust esile traumaatilisi tundeid. Uuesti agressiivseks kiskjaks muutunud Venemaa välispoliitika üratub meis kõigis vanu hirme: kas tõesti peame 21. sajandil valmistuma uueks suureks sõjaks ?

Legendaarne luuletaja ja usundiloolane Uku Masing kirjutas kord ammu, enne Teist ilmasõda prohvetliku luuletuse "Tontide eest taganejate sõdurite laulu", mis algab nõnda:

*Pillipuhujad oleme need, kellelt
kodu võet, naine ja laps,
on vaid valendav pilvedetriip ja
hobuse kärnane saps.*

*Ainult sinetav laotuseveer ja
tolmune konarais tee,
Siis kui maad pole enam meil järgi,
võime süüdata merede vee.*

*Oma varjudel astume ikka ja
lippudeks on meie käed,
kuna viimased siiski veel vabad
on Jumala taevaste mäed.*

Luuletus ilmus kogus "Neemed vihmade lahte" 1935, ammu enne sõja algust, ammu enne tuhandete eestlaste kodude kaotusi. Minu põlvkonna jaoks laulis selle laulu elavasse kultuurimällu näitleja ja lavastaja Priit Pedajas, kelle muusikalises tõlgenduses kõlas

vastu, me elame, tuleme, tõuseme taas ja taas. Eksitavale pealkirjale vaatamata ei sisenda Masingu laul mitte heitliku allaandmise ideed, vaid vaimset vastupanu: "Pillid auke on kulund täis ja lauludki tolm tapab eos / aga siiski me läheme uhkelt, viled sinised karedas peos".

Tsiilit raputas tugev maavärin

Teisipäeval tabas Vaikse ookeani äärset Tsiili põhjaosa 8,2 magnituudiline maavärin. Maavärina epitsenter oli rannikust 80 kilomeetri kaugusel ja hüpotsenter kümne kilomeetri sügavusel meres.

Vaikse ookeani tsunamikeskus registreeris pärast maavärinat kahemeetrise tsunami. Maavärina tagajärjel vallandusid maalihked, mille tõttu osa maanteid on läbimatud. Samuti purunes elektriliine. Nii Tsiilis kui Peruus evakueeriti rannikualalt inimesi.

Põhja-Tsiilis asuva Iquique vanglast pääses põgenema umbes 300 vangi, kes kasutasid ära maavärinast tingitud segadust. Rannikuala tabanud maavärinas ja tsunamis on hukkunud vähemalt kuus inimest. 2010. a. tabas Tsiilit maavärin magnitudiga 8,8. Sellele järgnes tsunami. Siis hukkus 526 inimest ning hävinesid tuhanded hooned. (PM/EE)

Venemaa tahab saata töötud välismaalased riigist välja

Venemaa föderalse migratsiooniameti (FMS) ettepaneku järgi tuleb välismaalastel riigist lahkuda, kui nad kahe kuus jooksul tööd ei leia.

Migratsiooniameti õigusosakonna juhataja Jelena Proshina selgitas, et migratsiooniseaduse muudatuse järgi tühistatakse välisriigi kodanike tööload kaks kuud pärast Venemaale saabumist, kui ükski tööandja pole neid oma palgale võtnud, vahendas ITAR-TASS. Kahe kuu reegel ei puuduta viisavabade riikide kõrgelt kvalifitseeritud töötajaid ja juhtivspetsialiste ning üliõpilasi.

FMS-i eelmise aasta statistika põhjal elas Venemaal 9,5 miljonit välisriigi kodanikku, kellest umbkaudu 1,3 miljonit oli ametlikult tööle; 3,7 miljonit kvalifitseerusid külalistena ning 4,5 miljonit töötas illegaalselt. (ERR/EE)

Parim Eesti leib tuleb Saaremaalt

Mitusada tereviljakasvatajat valisid 8. aprillil välja põllumehe lemmikleiva 2014 üheksa erineva Eesti leivatööstuse leiva hulgast. Võiduleiba valmistab Saaremaal asuv ettevõtte OÜ Karja Pagariäri. See on naturaalselt kääritatud juuretisega tume vormileib rukkita terajahust ja rukkipeelikut, mis ei sisalda nisujahu.

Taani hävitajad maandusid esimest korda Ämaris

3. aprillil maandusid Ämari lennubaasis kaks Taani kuningliku õhuväe kahekohalist hävitajat F-16. Tegemist on Taani hävitajate navigatsiooni- ja tutvumislennuga Eestisse.

Et Taani õhuvägi pole kunagi varem Ämaris maandunud, siis saabunud hävitajate peamine eesmärk oli esmatutvus lennubaasiga. Lennubaasi ohvitserid andsid neile põhjaliku ülevaate baasist ja selle võimalustest.

Lisaks taanlastele tunnevad Ämari lennubaasi võimaluste vastu huvi teisedki. Teisipäeval maandus Ämaris Poola õhuväe transpordilennuk C-295, mille meeskonna külaskäigu eesmärk oli baasi konkreetsete võimaluste väljaselgitamine. (KVPS / EE)

Brüsseli dokfilmide festival avati Eesti filmiga

3.-11. aprillini toimub Brüsselis Milleniumi rahvusvaheline dokumentaalfilmide festival, mille avafilmiks on valitud Tiit Ojasoo ja Ene-Liis Semperi film "Kust tuleb tolm ja kuhu kaob raha"

Eesti on esindatud ka festivali züriis, millise tegevust juhivad Mark Soosaar. Alates festivali ellukutsumisest 2009. a. on festivali eesmärk olnud näidata mõtlemapanevaid dokumentaalfilme, mis tungivad süvitsi tegelaste keerulistesse isiksustesse ja püüavad vaatajal aidata mõista meie aja mitmetahulisust.

Eelmsel aastal võitis 21.sajandi esimese kümnendi parima dokumentaalfilmi kategoorias peaauhinna Jaan Tootseni "Uus Maailm".

Leedus keelati ajutiselt Vene telekanali edastamine

Leedu otsustas Kremli propagandahulga vähendamiseks keelata telekanali NTV Mir edastamise oma riigi territooriumil kolmeks kuuks.

Eesti poliitikute arvates ei oleks sarnasest samust Eestile kasu. Tänapäeva internetiseerumise juures ei anna telekanali keelamine soovitud efekti, kuid see annab Venemaale võimaluse rääkida sõnavabaduse piiramisest Eestis. (D / EE)

Tallinnas esitleti Jüri Toomepuu raamatut

Eelmisel nädala esitleti Tallinnas Viru Keskuse Rahva Raamatu kaupluses endise poliitiku Jüri Toomepuu raamatut "Eesti lähiajaloo kolm põhiprobleemi, kolmkümmend kolm lahendust".

Autor lahkab Eesti lähiajaloo kolme põhiprobleemi: rahvastikuprobleemi, mis võib muuta eestlased vähemusrahvuseks nendel põlisel kodumaal; Eestis vohavat õiguslikku nihilismi ja Eesti riigikaitse täbarat olukorda. Igale probleemile pakub ta lahendusi. Raamat on trükitud kirjastuses Grenader Grupp.

Paet pakkus Balti riikide õhukaitse täiendavaks baasiks Ämarit

1. aprillil Brüsselis NATO välisministrite kohtumisel tervitas välisminister Urmas Paet lennukite arvu suurendamist Balti õhukaitsemissioonil ning tänas liitlasi lisapanuse eest.

"Ämari lennubaas on valmis alaliselt osalema Balti õhuturbemissioonis," kinnitas Paet.

Pärast Venemaa vägede sissetungi Krimmi poolsaarele on NATO tugevdanud Balti õhuturbemissiooni. Tavapärase nelja hävituslennuki asemel turvab hetkel Balti õhuruumi 10 USA õhuvägede hävitajat ning Suurbritannia, Taani, Portugal, Prantsumaa ja Saksamaa on teatanud oma valmidusest lisalennukeid saata. (VM / EE)

Arvo Pärt kohtus esimest korda Mihhail Hodorkovskiga

Eesti kuulsaim ja maailmas enimmärgitud elav helilooja Arvo Pärt kohtus märtsi alguses esimest korda Mihhail Hodorkovskiga, kellele ta 2008. a. pühendas oma sümfoonia "Los Angeles".

Mihhail Hodorkovski ja Arvo Pärt.

Noor Eesti mäesuusataja sai tippvõistlusel ajaloolise võidu

Eelmisel nädalal Kanadas toimunud kõrgetasemelisel mäesuusavõistlusel Whistler Cupil sai alla 14-a. noormeeste paralleelslaalomis 105 võitleja seas esikoha eestlane Tormis Laine. Teiseks tuli Jaapani esindaja Kei Koyamale ja kolmas oli Guillaume Delamas Frenetteele Kanadast.

Kokku jagati võistluste avapäeval paralleelslaalomis välja neli kuldmedalit, millest kolm läksid Austri – asse ning üks Eestisse. Varem pole noored Eesti mäesuusatajad nii kõrgetasemelist võistlust võitnud.

Tegemist on tähelepanuväärse saavutusega Eesti mäesuusatamises, sest konkureerisid maailma parimad U14 ja U16 vanuseklasside sportlased.

(PM/D/EE)

Viimane Eesti üksus lendas Helmandisse

Eelmisel laupäeval asus Tallinnast teele viimane kaitseväge üksus Afganistanis Helmandi provintsis – rahvuslik toetuselement NSE-17.

Viimaste logistikute ülesanded on Camp Bastionis oleva varustuse hooldus ja ettevalmistamine tagasi toomiseks, varustuse tagasisaatmine ning Eesti kontingendiga seotud taristu demontaaz. Koju saadetakse kõik, mis kaitseväljal Eestis vaja on, seal hulgas soomukid, relvastus, sidevahendid ja muu selline.

NSE-17 koosneb seitsmest kaitseväljalasest ning lisaks jäävad viimase üksuse juurde ka juba Helmandis teenivad üheksa NSE-16 kaitseväljalast. Viimasesse üksusesse kuuluvad vedude grupp, riide ja derivarustuse spetsialist ning relvastuse ja laskemoona spetsialistid. NSE-16 koosseisust liituvad remondi-, side-, IT- ja varustusspetsialistid. NSE-17 ülem on kapten Riho Juurik.

(KVPST/EE)

Euroopa Nõukogu võttis Venemaalt ära hääleõiguse

Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee (ENPA) otsustas 10. aprillil istungil võtta Venemaa delegatsioonilt ära hääleõiguse, õiguse osaleda valimistel vaatlejatena ning õiguse osaleda juhtorganites Euroopa Nõukogus kuni 2014. a. istungjärgu lõpuni.

Venemaad kohustati Krimm Ukrainale tagasi andma ja lõpetama igasugune olukorra pingestamine Ukrainas. Vastasel korral tulla 2015. aasta jaanuari Istungil tagasi Venemaalt volituste äravõtmise teema juurde.

Sanktsioone Venemaale toetas 154 saadikut, vastu oli 21 ja erapooletuid 22 saadikut. (ÄP/EE)

Venekeelsed ühiskonnategelased Eestis tegid avalduse

Sel nädalal tegi mitte-eesti päritolu ühiskonnategelastest ja kodanikuaktivistidest koosnev algatusrühm avalduse Memorandum 14, mis toetab Eesti suveräänsust ning mõistab hukka kolmandate riikide sekkumise Eesti siseasjadesse.

Avalduses on mh öeldud: “Kogu vastutusega tahame öelda, et meie sooviks on lahendada kõiki Eesti ühiskonna probleeme koos Eesti Vabariigi seadusliku võimu esindajatega. Me ei vaja kaitset väljaspoolt, me peame lubamatuks kolmandate riikide sekkumist Eesti sisepoliitikasse..”

“Me tahame elada Eestis, see on meie riik. Muidugi, tänases Eestis on puudujääke, muuhulgas ka venekeelse vähemusega seonduvates küsimustes, kuid neid peab lahendama, pidades põhiseaduslikust korrast kinni,” on avalduses kirjas. (PM/EE)

NATO piirab Vene diplomaatide pääsu alliansi peakorterisse

NATO teatas selle nädala alguses, et piirab Venemaa diplomaatide ligipääsu alliansi Brüsselis asuvale peakorterile pärast otsust peatada koostöö Moskva.

“Varasem laialdane ligipääs NATO peakorterile keelatakse kõigile Venemaa NATO delegatsiooni esindajatele, välja arvatud Venemaa suursaadikule, tema asejuhile ja kahele abitöötajale,” teatasid erinevad meediakanalid.

Organisatsioon lisis, et kui Venemaa delegatsiooni liikmed soovivad peakorterisse pääseda, kehtivad neile tavaküllastajate reeglid. See tähendab, et küllastaja registreeritakse ning teda saadetakse visiidi ajal.

NATO otsustas peatada koostöö Venemaaga pärast Krimmi regiooni annekteerimist.

(D/EE)

Russia could nationalize assets of Estonian entrepreneurs

Estonian economist Maris Lauri writes that EU and US are likely to impose extensive trade sanctions in Russia in the light of Ukraine events. Russia is likely to respond with its own means which may include that the assets of foreign companies in Russia could be nationalized.

Lauri says that although such retaliation would be mainly targeted against US and British enterprises, one should not forget that Russia likes to attack weaker ones which means that this is something that also Estonian entrepreneurs must be prepared for.

This means that Russian restrictions on trade with Baltic countries, Poland and other so-called unfriendly countries are more likely to than with those of Germany, France or UK.

"I suggest that Estonian enterprises that today are doing most of their business in Russia or where Russia is the dominant export partner should start looking for new markets and be prepared to suffer losses in the next couple of months," said Lauri.

Russia is also likely to curb exports of gas and other national resources which could make vulnerable Estonian manufactures which depend on Russian imports, especially the chemical industry.

Since Estonia is fully dependant on supplies of Russian natural gas, the Estonian government must quickly look at alternative possibilities to reduce Estonia's energy dependency on Russia.

Toomas Hõbemägi / March 2014

Nordics rethink security after Ukraine crisis

Norway hopes that both Sweden and Finland will join NATO, as their current relationship with the alliance is equivalent to Ukraine's. The Norwegian Defence Minister made her comments in an Yle debate with Nordic defence ministers.

Each country's re-invigorated security and defence policy was strongly apparent in the discussion, which was held last Friday. Present were the Defence Ministers of Finland, Sweden and Norway, in addition to the Estonia Defence Ministry Undersecretary Sven Sakkov.

Norwegian Defence Minister Ine Eriksen Soreide made it clear that both Finland and Sweden were

welcome to join NATO as full members. Eriksen Soreide pointed out that Ukraine has also been an NATO partnercountry, like Sweden and Finland since 1997.

Sakkov mentioned that Ukraine is certainly not the first sovereign country with whom Russia has used military power in the name of safeguarding the Russia minority there, saying the situation was the same six years ago in Georgia and already during the Crimean War in the 1850s.

Recent events on the Black Sea have also reminded the world of Russia's current military strength. Extensive military manoeuvres have brought, among other things, 150,000 Russian soldiers in close proximity to the Nordic and Baltic countries.

"Uutiset" / April 2014

Estonia swears in youngest EU Prime Minister

Taavi Rõivas was sworn yesterday (26. March) as the new Prime Minister of Estonia. The 34-year old politician from the liberal Reform Party has vowed to make security a priority, as Estonia feels vulnerable from Russia in the aftermath of Crimea's annexation.

Rõivas took over from long-serving former PM Andrus Ansip, leader of the Reform Party, who had been at this post since 2005. A new majority coalition was formed by Reform and the Social Democratic Party, and was voted in Parliament with 55 out of 101 votes. The new cabinet is set to govern until elections take place in March 2015.

In a recent interview, Rõivas said that in spite of his youth, he had more political experience than many other top politicians. Indeed, in his five years in Parliament, Rõivas served as chairman of the Finance Committee and then the European Affairs Committee. Before that, he was adviser to Ansip, before becoming social affairs minister in 2012. Rõivas is in a relationship with Estonian pop star Luisa Värk, with whom he has a daughter.

Ansip's resignation was seen as the first step in a leadership reshuffle in his Reform Party, affiliated to the Alliance of Liberals and Democrats for Europe political family. The current Estonian EU commissioner and founder of the party, Siim Kallas, was expected to take place and lead the party in the parliamentary elections.

Eur Activ. Com./ March 2014

PALVE

Emadepäevaks - 2014

Nagu lauluviis mis kaugelt hajuv
puudutab veel mõnikord su meelt,
mälestus, mis unustusse vajuv,
lapsepõlve muinasmaade teelt.

Kamber oli hämar, oli röske.
Õues hulus sügisene tuul.
Ema käsi paitas lapse pöske
vaikses palve sosistas ta huul:

“Armas Jumal, äsja alles andsid,
väetikese, äravõta veel.
Sinu palge ette ma ta kandsin.
Aita teda. Hoia õigel teel.

Ta on ivakene minu ihust.
Temas elab Sinu Hing ja Vaim.
Anna ise, et sest väiksest vihust
kasvada võiks suur ja tugev taim !”

Vaikis tuul ja valgemaks läks tuba.
Rahulikumaks jäi kätkis siplev jalg.
Ema käte vahel taheneski juba,
Silmapisaratest niiske palg.

Lapsukene jättis haigevoodi.
Kadus palaviku rüüstav silt.
Ema südamesse jälle loodi
lgavese elu töotuspilt.

Leitmar Kesküla

EMA SÜDA

Lydia Koidula

Üks paigake siin ilmas on,
Kus varjul truudus, arm ja õnn;
Kõik, mis nii harv siin ilma pääl,
On pelgupaiga leidnud sääl !
Kõik, mis nii harv siin ilma pääl,
On pelgupaiga leidnud sääl !

Kas ema südant tunned sa ?
Nii õrn, nii kindel, muutmata,
Ta sinu rõõmust rõõmu näeb,
Su õnnetusest osa saab !
Ta sinu rõõmust rõõmu näeb,
Su õnnetusest osa saab !

Kui inimeste liikuvat
Au, kiitust, sõprust tunda saad,
Kui kõik sind põlg'vad vihkavad,
Kui usk ja arm sust langevad –
Kui kõik sind põlg'vad vihkavad,
Kui usk ja arm sust langevad.

Siis ema süda ilmsiks lä'eb,
Siis veel üks paik sull' üle jääb,
kus nutta julged igal a'al –
truu, kindla ema rinna n'al.
Kus nutta julged igal a'al -
Truu, kindla ema rinna na'al.

Mõnd kallist südant kaot'sin,
mis järel nuttes leinasin,
aeg andis teised tgasi,
ei emasüdant – iialgi !
Aeg andis teised tagasi,
ei emasüdant – iialgi !

“PORTLANDI SÕNUMID” & “PORTLANDI EESTLASTE TEATED” on Oregoni eestlaspere teateleht, ilmudes Portlandi Eesti Seltsi ja E.E.L.K. Portlandi Koguduse väljaandel. Need saadetakse liikmetele tasuta. Teistel on võimalik neid tellida teatelehe toimetaja kaudu, tasudes \$ 15. aastas.

Toimetaja: Helmuth Kalmann • 8159 S.W. 85th Avenue • Portland, OR 97223-6904
Tel.: 503-244-9083
P.E.S. esimees: Kalev Sepp • 8330 S.W. Apple Way L-201 • Portland, OR 97225
Tel.: 503-292-3578

NOTE: Please, notify the editor of any address changes.